

Celoslovenská vedomostná súťaž, v ktorej môžu vaši žiaci zažiť

18. ročník súťaže
Školský rok 2024/25

V brožúre nájdete

Úvodné informácie o súťaži	str. 3
NOVINKY V SÚŤAŽI	str. 3
Ocenenia pre najlepších Expertov	str. 4
Odmeňovanie školských koordinátorov	str. 4
Ako prihlásiť žiakov do súťaže	str. 5
Kalendár súťaže	str. 7
Pravidlá súťaže v školskom roku 2024/25	str. 8
Ukážka otázok z minulého ročníka súťaže	str. 10

OBJAVTE MEDZI SVOJIMI ŽIAKMI EXPERTOV

Dajte im šancu vyniknúť, ukázať, v čom sú dobrí a na čo majú talent. **V 18. ročníku celoslovenskej vedomostnej súťaže EXPERT geniality show môžu získať titul EXPERT či TOP EXPERT.** Zapojením do súťaže ich podporíte v intelektuálnom raste, dáte im šancu porovnať sa s rovesníkmi a pomôžete im s prípravou na dôležité testovania, maturitné alebo prijímacie skúšky. Za 17 rokov dali učitelia takúto šancu už viac ako 165 000 žiakom základných a stredných škôl.

KTO MÔŽE SÚŤAŽIŤ?

- Žiaci 5. – 9. ročníka základných škôl.
- Študenti všetkých ročníkov stredných škôl a osemročných gymnázií.

DEŇ SÚŤAŽE: 26. NOVEMBER 2024

NOVINKY V SÚŤAŽI

- možnosť zľavneného štartovného
- počet súťažných tém
- letáky iba online

ŠTARTOVNÉ

- **4 € alebo 5 € za žiaka** v závislosti od formy súťaže. Viac na strane 5.

AKO SA SÚŤAŽÍ?

- Škola si môže zvoliť formu súťaže, ktorá jej **vyhovuje**. Viac na strane 5.
- Žiaci súťažajú **v dvoch témach**.

- **Piataci, šiestaci a primáni** riešia dva testy s otázkami z humanitných a prírodných vied, témy si nevyberajú.
- Starší žiaci súťažajú **v dvoch** rôznych témach, ktoré si vyberajú **zo štyroch ponúkaných**. Témy sme vybrali na základe záujmu žiakov v predchádzajúcich ročníkoch súťaže. Viac na strane 8.
- Žiaci sa ešte **pred Vianocami** dozvedia, na ktoré otázky **odpovedali správne a koľko získali bodov**. **Kompletné výsledky** súťaže s umiestnením a ocenenením sa dozvedia **v januári**.

PREČO SÚŤAŽIŤ ONLINE? AKÉ Z TOHO PLYNÚ VÝHODY?

Na základe vašich pripomienok sme sa rozhodli **zvýhodniť online formu súťaže a neposielať do škôl papierové letáky**.

Páči sa nám, že vám leží na srdci životné prostredie a chcete, aby sa zbytočne neplytvalo papierom na letáky a súťažné testy. Preto sme pripravili iba online letáky, ktoré môžete priložiť žiakom a rodičom k informácii o súťaži na Edupage.

Ak sa v škole rozhodnete súťažiť IBA online formou, žiaci zaplatia zľavnené štartovné 4 €. Prvé výsledky sa dozvedia už do 4 dní od konania súťaže.

Online forma súťaže je pre školského koordinátora organizačne jednoduchšia – odpadne mu práca s papierovými materiálmi. **Žiakom na online súťaž stačí mobilný telefón či iné zariadenie s prístupom na internet.** Jedinou podmienkou je, že **musia súťažiť v škole pod dohľadom učiteľa.**

Každoročne sa zapájame do súťaže Expert. Je to výzva pre mnohých zmerať si svoje sily v rámci SR. Ďakujeme za dlhoročnú spoluprácu, želáme veľa tvorivých nápadov do ďalších ročníkov.

Mgr. Erika Kissová,
ZŠ, Ul. Čs. armády, Moldava nad Bodvou

Naša škola sa zapojila do tejto súťaže prvý raz. Chceli sme si ju otestovať. Nakoľko sa nám súťaž a jej priebeh páči, budeme pokračovať aj ďalšie roky a pevne verím, že počet žiakov sa zvýši.

Mgr. Silvia Lakyová,
ZŠ, Mlynská ul., Senec

Využili sme online formu súťaže, žiaci boli maximálne spokojní. Nebol problém s pripojením, s počítačmi, žiaci pracovali samostatne.

Mgr. Katarína Šimičáková,
ZŠ, Nám. sv. Ignáca, Leopoldov

Oceňujem výber otázok, žiaci si majú možnosť rozšíriť všeobecný prehľad.

PaedDr. Soňa Zakariášová,
Súkromná SOŠ a HA, Šamorín

Ocenenia pre najlepších EXPERTov

- **25 % najlepších** v každom tematickom rebríčku získa **titul a diplom EXPERT**,
- **25 % najlepších** v celkovom poradí v každej vekovej kategórii získa **titul a diplom TOP EXPERT**,
- **3 % najlepších** v každom rebríčku odmeňujeme **peknými vecnými cenami**,
- ostatní, ktorým sa nepodarí umiestniť medzi najlepšími, získajú ako spomienku na súťaž **DIPLOM ÚČASTNÍKA a malý darček**.

Na obrázkoch je časť cien a diplomov z minulého ročníka súťaže.

Ďakujeme, že vám leží na srdci rozvoj vašich žiakov

Talentída sa snaží nadchnúť pre „myslenie“ čo najviac žiakov. Veľmi oceňujeme spoluprácu školských koordinátorov, ktorí nám pomáhajú s organizáciou súťaží. Bez nich by sa naša snaha a nápady nedostali k našim adresátom – žiakom. Títo učitelia vedia, že nám ide o spoločnú vec – dávať žiakom čo najviac priestoru na osobný rozvoj, učiť ich zodpovednosti, systematickej práci a prebúdzat v nich radosť z myslenia.

Prácu školských koordinátorov neberieme ako samozrejmosť, ale snažíme sa ich odmeniť za organizáciu jednotlivých súťaží v školách. Sme si vedomí toho, že práca vynaložená s každým súťažiacim sa odvíja aj od toho, či ide o jednorazovú alebo celoročnú súťaž. Preto sme pre účely odmeny jednotlivé súťaže obodovali. Aby sme ocenili aj získavanie žiakov pre účasť v súťaži, vyhlasujeme v školskom roku 2024/25 opäť súťaž Zbierame „talenty“. Počet pridelených talentov závisí od súťaže a počtu súťažiacich.

V minulom školskom roku sme finančne odmenili 1204 školských koordinátorov. Na odmenách a výhrach sme im poslali 77 550 €.

Podrobnosti súvisiace s odmeňovaním školských koordinátorov a štatút súťaže nájdete na stránke talentida.sk v časti Učiteľ.

Chcete zapojiť žiakov vašej školy do súťaže?

01 Staňte sa školským koordinátorom súťaže

Škola, ktorá sa chce zapojiť do súťaže, musí mať svojho školského koordinátora (ŠK) – učiteľa s ľubovoľnou aprobáciou. **Práca školského koordinátora je honorovaná.**

02 Zabezpečte propagáciu súťaže medzi žiakmi

Využite priložené plagáty formátu A4 a spropagujte súťaž na **nástenkách v škole alebo v triedach**. Letáky formátu A6 pre žiakov už neposielame. Leták nájdete spolu s bannerom **v elektronickej forme** na webovej stránke sutazexpert.sk. Môžete ich použiť na školskej stránke či ako prílohu do správy o súťaži pre žiakov a rodičov.

03 Rozhodnite, ktorú formu súťaže škola preferuje

03a V prípade, že sa v škole bude súťažiť iba online formou, získate možnosť zvýhodneného štartovného **4 € na žiaka**. V takom prípade však **musíte vyplniť prihlášku školy a uhradiť štartovné za všetkých prihlásených žiakov. Súťažné testy ani odpovedové hárky Vám posielat nebudeme.** Všetky potrebné informácie a materiály budú zverejnené na Karte školy.

03b Ak Vám online forma nevyhovuje alebo neviete zabezpečiť súťaž iba touto formou, môže súťaž prebiehať aj v papierovej forme. V takom prípade je štartovné na žiaka **5 €**. **Súťažné testy a ostatné materiály pre všetkých prihlásených žiakov Vám pošleme poštou.**

Ak škola prihlási menej ako 5 žiakov, musia všetci súťažiť online.

Ako prihlásiť žiakov do súťaže a zaplatiť štartovné?

01 Najneskôr do **22. októbra 2024** vyplňte **Prihlášku školy** na stránke **sutazexpert.sk**. **Kód školy** potrebný na prihlásenie nájdete v sprievodnom liste.

02 V prihláške **vyznačte, či budú všetci prihlásení žiaci súťažiť online alebo nie.**

02a V prípade, že v prihláške vyznačíte „**ÁNO**“, vyplňte počty prihlásených žiakov v jednotlivých kategóriách.

POZOR! Ak chcete využiť zvýhodnené štartovné, žiaci sa nemôžu prihlasovať individuálne, musíte ich prihlásiť Vy.

Do 22. októbra 2024 uhradte štartovné vo výške počet prihlásených žiakov x 4 €.

02b V prípade, že v prihláške vyznačíte „**NIE**“, uveďte počty iba tých žiakov v jednotlivých kategóriách, ktorí sa prihlásili Vám.

Do 22. októbra 2024 uhradte štartovné vo výške počet vami prihlásených žiakov x 5 €.

Ak dáte žiakom pokyn, aby sa prihlásili individuálne na stránke súťaže, zaplatia štartovné 5 € bez ohľadu na formu súťaže.

V prípade, ak sa všetci prihlásia individuálne, je potrebné, aby ste **vyplnili prihlášku školy s nulovým počtom súťažiacich a s kontaktom na školského koordinátora.**

Každý súťažiaci môže byť do súťaže prihlásený IBA JEDNÝM spôsobom.

V oboch prípadoch môžete štartovné uhradiť buď **priloženým poštovým peňažným poukazom alebo prevodom z účtu.**

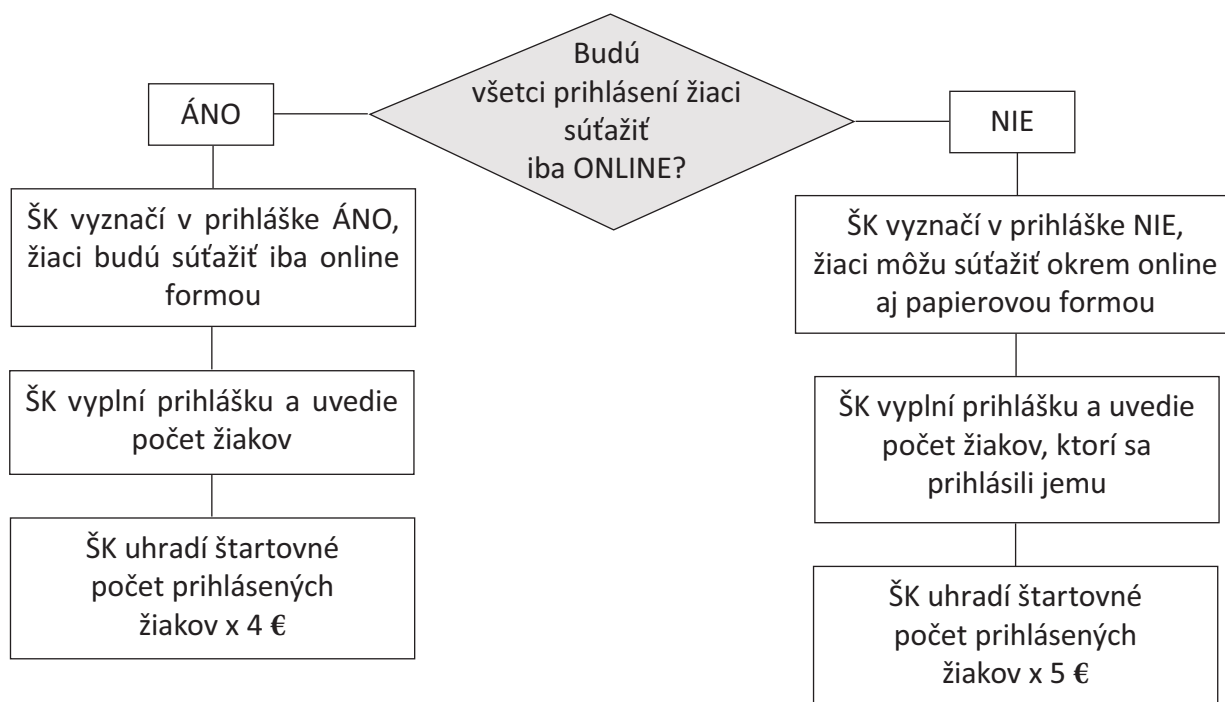
Ak požadujete **vystavenie faktúry**, požiadajte o ňu **formulárom v prihláške školy alebo e-mailom pred uskutočnením platby!** V žiadosti uveďte presné fakturačné údaje platcu. Vystavenie faktúry viac ako 15 dní po uskutočnení platby nie je z účtovného hľadiska možné. **Štartovné uhradte do dátumu splatnosti uvedeného na faktúre** (nemusí

sa zhodovať s dátumom na ukončenie prihlasovania, t.j. 22. 10. 2024).

03 Skontrolujte prihlášku školy

Do 2. novembra 2024 skontrolujte na webovej stránke sutazexpert.sk v sekcii Učiteľ / Karta školy, či sú počty prihlásených žiakov správne. V zozname individuálne prihlásených žiakov budete mať uvedenú aj informáciu, či uhradili štartovné.

Prehľadný postup prihlasovania žiakov školským koordinátorom

Ak sa vyskytne akýkoľvek problém,

napište nám na expert@talentida.sk

*alebo zavolajte na **02 / 6382 4952***

*príp. **0903 722 986.***

Na vaše otázky rady odpovedia

RNDr. Lívia Garajová

Ing. Zuzana Ondrušová

Mgr. Ivana Viskupová

Kalendár súťaže na školský rok 2024/25

September 2024	▶ 4. týždeň – školy dostanú 1. zásielku s informáciami o súťaži.	
Október 2024	▶ Propagácia súťaže medzi žiakmi a prihlasovanie škôl a žiakov. ▶ 22. 10. – termín prihlásenia škôl a žiakov na stránke súťaže. ▶ 22. 10. – termín uhradenia štartovného za prihlásených žiakov.	
November 2024	▶ Do 2. 11. – ŠK skontroluje na stránke súťaže prihlášku školy.	
	Súťaž prebieha v škole IBA ONLINE formou	Súťaž prebieha v škole aj v PAPIEROVEJ forme
	▶ 11. 11. školy dostanú mail s informáciami o priebehu súťaže.	▶ 11. – 15. 11. školy dostanú 2. zásielku s testami a ďalšími materiálmi.
	26. 11. – DEŇ SÚŤAŽE	
	▶ 30. 11. – budú zverejnené výsledky žiakov na stránke súťaže.	▶ 27. 11. – termín odoslania odpovedových hárkov na vyhodnotenie.
December 2024	▶ 19. 12. – budú zverejnené prvé výsledky žiakov na stránke súťaže.	
Január 2025	▶ Do 10. 1. môžu žiaci / školy mailom reklamovať výsledky. ▶ 24. 1. – budú zverejnené finálne výsledky žiakov na stránke súťaže.	
Február 2025	▶ Školy dostanú 3. zásielku s výsledkami, diplomami a cenami pre súťažiacich.	

Ak niektorú zásielku nedostanete v uvedenom termíne, alebo ju dostanete nekompletnú, napíšte nám na expert@talentida.sk alebo zatelefonujte na číslo **02 / 6382 4952, príp. 0903 722 986.**

Všetky informácie nájdete na webovej stránke sutazexpert.sk.

V sekcii **Učiteľ / Karta školy** nájdete okrem všeobecných materiálov aj **dôležité informácie** týkajúce sa Vašej školy.

Žiaci si na stránke môžu **vyskúšať minuloročné testy.**

Informácie o súťaži nájdete aj na **Facebooku** – EXPERT geniality show a **Instagrame** – expertgenialityshow.

Pravidlá súťaže EXPERT geniality show v školskom roku 2024/25

Toto je stručná verzia pravidiel súťaže. Úplné znenie pravidiel nájdete na stránke sutazexpert.sk v časti Pravidlá súťaže – Podrobné pravidlá.

01 EXPERT *geniality show* je celoslovenská súťaž pre žiakov základných a stredných škôl.

18. ročník sa uskutoční 26. novembra 2024.

02 ŠTARTOVNÉ je 5 € na žiaka.

V prípade, ak školský koordinátor prihlási žiakov a v prihláške vyznačí, že sa **v škole súťaží iba online formou, je štartovné 4 € na žiaka.**

03 Súťaž prebieha v deviatich kategóriách:

EXPERT 5 – žiaci 5. ročníka ZŠ,

EXPERT 6 – žiaci 6. ročníka ZŠ a prímý OG,

EXPERT 7 – žiaci 7. ročníka ZŠ a sekundy OG,

EXPERT 8 – žiaci 8. ročníka ZŠ a tercie OG,

EXPERT 9 – žiaci 9. ročníka ZŠ a kvarty OG,

EXPERT G12 – žiaci 1. a 2. ročníka gymnázií a kvinty a sexty OG,

EXPERT O12 – žiaci 1. a 2. ročníka stredných odborných škôl,

EXPERT G34 – žiaci 3. a 4. ročníka gymnázií a septimy a oktávy OG,

EXPERT O34 – žiaci 3. a 4. ročníka stredných odborných škôl.

04 Súťaž EXPERT spočíva vo **vypracovaní testu z dvoch súťažných tém.** Zahŕňajú viacero okruhov.

► Kategórie EXPERT 5 a EXPERT 6

Súťažiaci odpovedajú na otázky v dvoch témach:

Ako funguje svet

geografia, biológia, prírodoveda, matematika, informatika, dopravná výchova

Päť jazykov kultúry

slovenský jazyk, anglický jazyk, dejepis, výtvarná a hudobná výchova

► Kategórie EXPERT 5, 6, 7, 8, 9, G12, O12, G34, O34

Súťažiaci si vyberú dve spomedzi štyroch ponúknutých tém:

Od Dunaja k Tatrám

slovenské dejiny, umenie, šport, biológia, geografia, aktuality, slávni Slováci

Mozgolamy

logické hádanky, postupnosti, zaujímavé slovné úlohy, kombinačné, pojmové myslenie

Do you speak English?

čítanie s porozumením, bežné výrazy, gramatika, reálie

Tajomstvá prírody

biológia, geografia, fyzika, chémia

Ponúknuté témy odrážajú záujem súťažiacich v predchádzajúcich ročníkoch súťaže.

05 Súťažiaci v kategóriách **EXPERT 5** a **EXPERT 6** odpovedajú na **40 otázok**, po 20 v každej téme.

Súťažiaci **vyšších kategórií** odpovedajú na **50 otázok**, po 25 v každej téme.

V každej otázke vyberajú spomedzi **štyroch ponúknutých možností jednu správnu**. Na vypracovanie testu má každý súťažiaci **60 minút**.

- 06** Okrem vyznačenia správnej odpovede môže (ale nemusí) súťažiaci pri každej otázke vyznačiť aj voľbu „**Som si istý(á)**“. Ak vyznačí istotu pri správnej odpovedi, získa body navyše. Ak však vyznačí istotu pri nesprávnej odpovedi, body stratí.

- 07** **Bodová hodnota jednotlivých otázok nie je vopred daná**. Stanoví sa až dodatočne (v rozmedzí 2,0 – 6,0 bodu), a to tak, aby platilo: **čím menej súťažiacich odpovedalo na otázku správne, tým je jej hodnota vyššia**.

► **Základné body:**

Za **správnu** odpoveď získa súťažiaci počet bodov rovný hodnote otázky.

Ak vyznačí **nesprávnu** alebo **neplatnú** odpoveď, **odčíta sa mu 1 bod**.

Ak súťažiaci nevyznačí **žiadnu** odpoveď, **nezíska ani nestratí žiadne body**.

► **Body za istotu:**

Ak súťažiaci vyznačí **správnu** odpoveď a potvrdí, že si je ňou **istý**, získa za ňu navyše **prémiiu 2 body**.

Ak vyznačí **nesprávnu** alebo **neplatnú** odpoveď a potvrdí, že si je ňou **istý**, dostane **pokutu 2 body** (t. j. odčítajú sa mu 2 body).

Ak súťažiaci nepotvrdí istotu, **nezíska ani nestratí body za istotu**.

- 08** V každej téme, ktorú súťažiaci vypracoval, sa vypočítajú dve skóre: **skóre SVET (Skóre za Vedomosti v Téme)** a **skóre SPOT (Skóre za Poradie v Téme)**.

Najskôr sa vypočíta **skóre SVET**. Je súčtom všetkých základných bodov, prémie a pokút, ktoré súťažiaci v téme získal. Pre každú kategóriu osobitne sa podľa skóre SVET zostavia zostavia rebríčky v témach.

Následne sa každému súťažiacemu vypočíta **skóre SPOT**. Skóre vyjadruje, koľko percent ostatných súťažiacich v rebríčku predbehol, t. j. koľko percent súťažiacich dosiahlo nižšie skóre SVET ako on. Skóre SPOT môže mať hodnotu od 0 do 100.

- 09** Každý súťažiaci získa dve skóre SVET a dve skóre SPOT. Jeho **výsledné skóre** vznikne ako súčet **dvoch skóre SPOT**. Podľa výsledného skóre sa v každej vekovej kategórii osobitne zostaví **celkové poradie** súťažiacich.

- 10** Každá forma súťaže (papier / online) sa vyhodnocuje osobitne. Ak bude v niektorej téme a forme súťaže malý počet účastníkov, budú súťažiaci vyhodnotení v spoločnom rebríčku.

- 11** Každý súťažiaci dostane **diplom a malý darček**.

25 % najlepších v každom tematickom rebríčku dostane titul **EXPERT na tému**.

25 % súťažiacich v celkovom poradí v danej kategórii dostane titul **TOP EXPERT**.

3 % najúspešnejších súťažiacich v každom rebríčku dostane vecnú cenu.

Ukážka otázok z minulého ročníka súťaže

EXPERT 5, EXPERT 6

Ako funguje svet

02 Na obrázku je domček, ktorý ľudia dávajú do svojich záhrad a sádov.

Čo sa v ňom nezvykne ukryť?

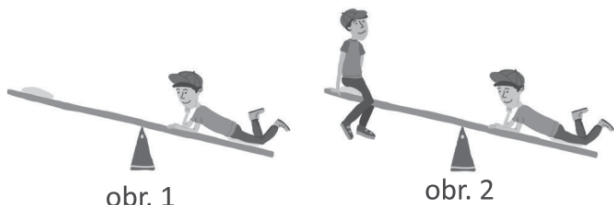
- A) kliešť obyčajný
- B) ucholak obyčajný
- C) čmeľ zemný
- D) lienka sedembodková

EXPERT 5, EXPERT 6

Ako funguje svet

08 Identické dvojčičky Adam a Boris sa hrajú na hojdačke. Adam si na ňu ľahol tak, ako vidno na obrázku 1. Boris si potom sadol na sedadlo na druhej strane tak, ako vidno na obrázku 2. Kto koho „preváža“?

- A) Adam Borisa
- B) Boris Adama
- C) Ani jeden nepreváža toho druhého, ostanú v rovnováhe.
- D) Nedá sa povedať, rozhodne náhoda.

EXPERT 5, EXPERT 6

Päť jazykov kultúry

15 Which question would it be nonsense to answer with yes?

- A) Do you like school?
- B) Are you asleep?
- C) Do you speak Slovak?
- D) Are you rich?

EXPERT 5, EXPERT 6

Päť jazykov kultúry

02 Michal mal referát o viacvýznamových slovách. Aby zistil, či spolužiaci jeho výklad pochopili, dal im úlohu:

„Zamyslite sa nad slovom etiketa a nájdite dve situácie tak, aby sa v jednej z nich využil jeden význam tohto slova a v druhej jeho iný význam.“

Kto urobil úlohu správne?

- A) Rišo: Pri telefonovaní a pri horolezeckom výstupe.
- B) Andy: V obchode a pri návšteve divadla.
- C) Linda: Pri zbieraní húb a na hodinách tanca.
- D) Maja: Pri výbere peňazí z bankomatu a pri potápaní.

EXPERT 7, EXPERT 8, EXPERT 9

Do you speak English?

05 The following pun is based on words that sound alike (like mistake – missed steak). Which word has been covered?

How do they organize a party at NASA?

First they have to ████████.

- A) universe
- B) planet
- C) big bang
- D) crater

EXPERT 7, EXPERT 8, EXPERT 9

Mozgolamy

17 Najskôr zistite, ako má znieť otázka, a potom zvolte správnu odpoveď. (Každá bodka predstavuje jedno vynechané písmeno.)

Koľko r●●●v má s●●●●●e?

- A) 4
- B) 10
- C) 50
- D) 100

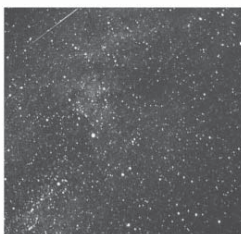
EXPERT 7, EXPERT 8, EXPERT 9**Od Dunaja k Tatrám**

10 Na hornom Zemplíne sa nachádza múzeum venované svetoznámemu predstaviteľovi hnutia *pop art*. Medzi jeho najznámejšie diela patrí portrét Marilyn Monroe alebo obraz, na ktorom je Campbellova paradajková polievka. V ktorom meste sa toto múzeum nachádza?

- A) v Prešove
- B) v Medzilaborciach
- C) v Žiline
- D) v Poprade

EXPERT 7, EXPERT 8, EXPERT 9**Tajomstvá prírody**

19 Ferko sa krátko po zotmení pozeral na oblohu. Zbadal jasný, žiariaci, rýchlo sa pohybujúci svietiaci objekt, ale videl ho iba necelé 3 minúty, potom mu zmizol za obzorom.

Ktoré z nasledujúcich telies to najpravdepodobnejšie mohlo byť?

- A) kométa
- B) stanica ISS obiehajúca okolo Zeme
- C) Venuša
- D) Polárka

EXPERT SŠ**Mozgolamy**

24 V jedálni je 6 stolov, pri každom sú 4 stoličky. Najmenej koľko stravníkov musí prísť, aby pri každom stole určite niekto sedel?

- A) 21
- B) 20
- C) 7
- D) 6

EXPERT SŠ**Tajomstvá prírody**

15 Vo vesmírnom priestore sa nachádza neďaleko nepohybujúcej sa rakety astronaut a nie je k nej pripútaný lanom. Ako by sa mohol vrátiť k svojej rakete?

- A) Začal by plávať smerom k rakete.
- B) Začal by sa kotúľať smerom k rakete.
- C) Hodil by kľúč, s ktorým pracuje, opačným smerom ako raketa.
- D) Hodil by kľúč, s ktorým pracuje, smerom k rakete.

EXPERT SŠ**Od Dunaja k Tatrám**

09 Hlavnou funkciou umelo vybudovaných vodných nádrží je protipovodňová ochrana. V letnom období sú príjemným prostredím na kúpanie, člňkovanie alebo rybolov. Na ktorej rieke je vybudovaná vodná nádrž Veľká Domaša?

- A) Ondava
- B) Hron
- C) Morava
- D) Ipeľ

EXPERT SŠ**Do you speak English?**

20 A whole collection of Barbie dolls has been created to represent important and successful women in history. One of them was Florence Nightingale, "The Lady with the Lamp", a noble Englishwoman who lived in the 19th century and whose work was connected to her involvement in the Crimean War. What field did she found and professionalise?

- A) nursing
- B) electrical lighting
- C) documentary photography
- D) ballistics